

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΟΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ἉΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ

Τ.Θ. 42036, 6530 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΚΥΠΡΟΣ

ΤΗΛ: 99607871 - ΦΑΞ: 22991545

www.isagiastriados.com

ΤΕΥΧΟΣ 156, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

ISSN 1019-5181

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΖΑΦΕΙΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ & ΥΙΟΣ ΛΤΔ - ΛΑΡΝΑΚΑ

Μακάρι νά μπορούσαμε νά τιμοῦμε τό Θεό γιά τήν ἀπουσία Του πού μᾶς μαθαίνει νά χτυπάμε τήν πόρτα, νά δοκιμάζουμε τίς σκέψεις μας καί τίς καρδιές μας, νά μελετᾶμε τή σημασία τῶν πράξεών μας καί νά ὑπολογίζουμε τίς παρορμήσεις τῆς ὑπαρξῆς μας. Μακάρι ν' ἀναρωτιόμαστε κατά πόσο ἡ θέλησή μας εἶναι ἀληθινά προσανατολισμένη πρός Αὐτόν ἢ ἀπλῶς στρεφόμεστε στό Θεό μόνο γιά μίας στιγμῆς παρηγοριά ἀπ' τά ἄγχη μας γιά νά τόν ἀπαρνηθοῦμε μετά ἀπό λίγο, μόλις ἀναλάβουμε τίς δυνάμεις μας, καί νά κατασπαταλήσουμε ἔτσι, σάν τόν ἄσωτο υἱό, ὅ,τι μᾶς χάρισε». ❖

Μητροπολίτης τοῦ Σουρόζ Anthony Bloom

Ο ΧΡΟΝΟΣ

Από τό περιοδικό τής Ι. Μ. Αλεξανδρουπόλεως
«Σταγόνες Πίστεως»

Ο άνθρωπος ζει συγχρόνως τό παρελθόν, τό παρόν καί τό μέλλον. Άνοίγει προοπτικές πρός τήν αιωνιότητα. Μέσα του διασταυρώνονται ό χρόνος καί ή αιωνιότητα. Άπό αύτή τή διασταύρωση προκύπτει ή αύτοβεβαίωση του ανθρώπου, ό πολιτισμός του. Ένας ποιητής, ό Τόμας Έλιοτ, γράφει πώς ό χρόνος ό παρών κι ό παρελθών είναι καί οι δύο παρόντες στό μέλλοντα χρόνο!

Κι έμεις τί κάνουμε; Έμεις προσθέτουμε μία μονάδα, ένα άκόμα κεράκι στήν τούρτα τών γενεθλίων καί νομίζουμε ότι έτσι μετράμε τό χρόνο, μέσα από σύμβολα πού όνομάζουμε άριθμούς, ώρες, μέρες, έβδομάδες, χρόνια. Έχουμε τήν πεποίθηση ότι έτσι ό άνθρωπος μετράει τό θαύμα πού λέγεται ζωή!

Μά έτσι μετριέται ή ζωή; Πόσες φορές είπαμε: «Μά δέν περνάει ή ώρα». Άλλοτε: «Πότε πέρασε ή ώρα;» Κι εκείνες τίς στιγμές, τίς χαραγμένες ζωντανά στή μνήμη μας, άλήθεια, πώς τίς μετράμε; Μπορεί να μετρηθεί ή διάρκεια του χρόνου έξω από ένα χειρουργείο; Μετριέται ό χρόνος τήν ώρα τών τύψεων; Πώς άντηχοϋν οι ήχοι του ρολογιου στο έρημο σπίτι, μετά τήν άπώλεια άγαπημένου μας προσώπου; Ποιά σημασία έχει ό χρόνος, όταν τό παιδί μας φεύγει για πάντα από κοντά μας;

Ώρες απραξίας, στό θάλαμο ενός νοσοκομείου! Ώρες αγωνίας περιμένοντας τά αποτελέσματα μίας ιατρικής εξέτασης. Κι από τήν άλλη νά τρέχεις νά προλάβεις– είναι βαρυφορτωμένο τό καθημερινό πρόγραμμα - μή καί περάσει ή ώρα! Ώρες ατελείωτες δουλειάς πού όδηγοῦν στην έπιτυχία, ήσυχες ώρες πού απολαμβάνουμε με τήν οικογένειά μας.

Ειδικά για τήν γυναίκα, ό χρόνος έχει διαφορετική αξία: Μπορεί νά προσδιοριστεί μέ τό μέγεθος τής στιγμής: όταν ή παιδούλα γίνεται γυναίκα, όταν ή γυναίκα γίνεται μάνα. Για τή γυναίκα ό χρόνος χάνει σέ διάρκεια, κερδίζει όμως σέ βάθος. Είναι ή στιγμή τής πρώτης ρυτίδας, τής πρώτης άσπρης τρίχας.

Πώς νά μετρηθούν τά χρόνια πού περνοῦν ἄδεια, ὅταν ζοῦμε στό περιθώριο τῆς ζωῆς, στά γήινα, στά φθαρτά, μακριά ἀπό τά ὄνειρα γιά ἕναν ὠραῖο σκοπό; Χρόνια χωρίς ἕναν ὀδηγητικό, παρηγορητικό λόγο, χωρίς προσφορά στό συνάνθρωπο. Χρόνια δημιουργίας, χρόνια πολέμου. Μπορεῖ ὁ Σεπτέμβρης τοῦ '22 νά ἐξισωθεῖ καί νά μετρήσει ὅσο ἕνας ὀποιοσδήποτε ἄλλος Σεπτέμβρης; Τί σημασία ἔχει πόσες μέρες εἶχε ὁ χειμῶνας τοῦ '41 ἢ ὁ Αὐγούστος τοῦ '74 ;

Ὁ Αἴνιστáιν ὑποστήριζε πώς ὁ χρόνος δέν ὑπάρχει. Ἀπλά δημιουργήθηκε γιά νά ἐξυπηρετεῖ τίς ἀνάγκες μας. Δέν περνᾶ λοιπόν ὁ χρόνος, ἐμεῖς περνᾶμε. Κι ἐκεῖνος μᾶς παρακολουθεῖ. Τότε πώς μετριέται ἡ ζωή; Μέ ποιᾶ σταθμᾶ μετριέται τό νόημά της; Ἡ ζωή μετριέται μέ ὅσα ἀφήσαμε πίσω μας, μέ ὅσες μνήμες, ὅσα ἔργα κατακτήσαμε μέ πόνο καί τά κληροδοτήσαμε στίς ἐπόμενες γενιές. Ἡ ζωή μετριέται μέ τό περιεχόμενό της: τό πλάθουν οἱ μικρές καί μεγάλες χαρές, οἱ ὥρες τῆς πίκρας καί τοῦ πόνου, ἀγιασμένες ἀπό τό μύρο τῆς καρδιάς, τά δάκρυα. Ἡ ζωή μετριέται καί μετράει ἀπό τό κατά πόσο ἡ σκέψη μας στρέφεται ὄχι στά φθαρτά, ὄχι στα μέγαρα, ὅπου εἴμαστε ἀμετάκλητοι ἐνοικιαστές, ἀλλά σέ ἕνα ταπεινό στάβλο. Ἡ ζωή μετριέται ἀπό ὅσα μέ κόπο καί ἀξιοπρέπεια πετύχαμε, ἀπό τήν πίστη, τήν ἐλπίδα καί τά ἰδανικά πού μᾶς στηρίζουν στίς ὥρες τῆς δοκιμασίας. Μετράει ἀπό τίς ἀναμνήσεις μας, ἀπό ὅσα προσφέραμε σέ φίλους καρδιακούς καί περιστασιακούς. Ἡ ζωή μετριέται μέ τίς μέρες πού ἀπαλλαχτήκαμε ἀπό τόν ἐγωκεντρισμό μας καί προσφέραμε στό συνάνθρωπο ὅ,τι θέλαμε γιά τόν ἑαυτό μας.

«Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοὶ ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν», διαμηνύει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. «Πρέπει νὰ δρᾷς σάν νὰ εἶναι ἡ τελευταία σου μέρα», γράφει ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτορας Μάρκος Αὐρήλιος. Εἶθε τίς μεγάλες αὐτὲς ἀλήθειες νὰ τίς ἐνστερνιστοῦμε ὅλοι και ἰδίως οἱ νέοι μας, ὥστε νὰ μὴ «σκοτώνουν» τὸ χρόνο τους μὲ ἄσκοπες δραστηριότητες ἢ ζώντας μέσα στὴν νωχέλεια καὶ τὴν ἀπραξία, γιατί, ὅπως λέει ὁ ποιητής:

Εἶμαι ἐγὼ πού σκέφτομαι
πὼς ἡ ζωὴ εἶναι μία
καὶ οἱ ἄλλοι τό ξεχνοῦν.
Νὰ περιμένεις τὴν Παρασκευὴ,
τίς διακοπές,
τίς μεγάλες στιγμὲς γιὰ νὰ ζήσεις
καὶ νὰ λές πὼς εἶσαι ἄτυχος
καὶ νὰ μὴ βλέπεις τὴ δυστυχία
γύρω σου.
Νὰ κλαίγεις πού δέν ἔχεις πολλά.
Προσπαθῶ νὰ μπῶ στὴ θέση σου,
ἀλλὰ ἀποτυγχάνω.
Ὅσο κι ἂν κανεῖς προσέχει,
δεύτερη ζωὴ δέν ἔχει.

Ὁδ. Ἐλύτης

Ἡ μόνη ἀκατανίκητη ἁμαρτία εἶναι ἡ ἁμαρτία πού ἀρνούμεθα νά παραδεχθοῦμε καί ἡ μόνη ἁμαρτία πού δέν συγχωρεῖ ὁ Θεός εἶναι ἡ ἁμαρτία πού τήν περιβάλλουμε μέ ἔνδυμα ἀρετῆς. Οἱ δικαιολογίες καί ἡ αὐτοάμυνα μεγιστοποιοῦν τήν ἁμαρτία. Ἀκόμη καί ἕνα ἀκούσιο λάθος γίνεται ἁμαρτία, ὅταν προσπαθοῦμε νά τό δικαιολογήσουμε. Ἀλλά ἕνα λάθος πού ἀναγνωρίζει κανεῖς ἐλεύθερα, μπορεῖ νά γίνει πηγὴ δυνάμεως. Ὁ ὅποιοσδήποτε θά συγχωροῦσε ἕνα ἔντιμο λάθος πού ὁμολογεῖται ἔντιμα, ἐνῶ κανεῖς δέν θά συγχωρήσει ἕνα λάθος, ὅταν τό δικαιολογοῦμε ἢ ἀρνούμεθα νά τό παραδεχθοῦμε. ❖

π. Φιλότητος Φάρος

Ἡ ἁμαρτίες εἶναι ἕνα τίποτα μπροστά στή χάρι τοῦ Θεοῦ. Υπάρχουν ἀπλῶς γιὰ νά ταπεινώνουν. Ἐγώ βάζω τόν πήχυν ὅσο πιο ψηλά γίνεται. Καί φυσικά στήν Ἐκκλησία δέν περιμένουμε νά περάσουμε πάνω ἀπ' αὐτόν, γιατί κινδυνεύουμε ἀπό ἀλαζονεία. Περνώντας κάτω ἀπ' αὐτόν, μᾶς μένει ἡ ταπεινώση. ❖

Μητροπολίτης Μεσογαίας Νικόλαος

ΤΟ ἍΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Μητροπολίτη Ναυπάκτου Ἱεροθέου

Οἱ ἀληθινοὶ ἀγιορεῖτες ὑπερβαίνουν ὄλην τὴν κοσμικὴ νοοτροπία καὶ τὴν συμβατικὴ ἠθικὴ. Μερικοὶ ἀπὸ μᾶς μποροῦμε νὰ ἐντοπίζουμε διάφορα σκάνδαλα, ἀκόμη καὶ ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερο σκάνδαλο εἶναι ὅτι ἐκεῖ βιώνεται μία ζωὴ πού εἶναι ὑπέρβαση τοῦ θανάτου, μία ζωὴ πού κινεῖται πέρα ἀπὸ τὸν ὀρθολογισμό καὶ τὴν αἰσθησιοκρατία. Ὅποιος κινεῖται αἰσθητῶς στὸ δυνατὸ ἀγιορεῖτικο φῶς τσουρουφλίζεται, ἀκόμη καὶ ὁ ἔξυπνος πολιτικός.

Τελικὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι μιά πολιτεία ἀνθρώπινη καὶ οὐράνια, τοπικὴ καὶ οἰκουμενικὴ, ὅπου συμπλέκεται ἡ ἱστορία μὲ τὸ παρόν, ὁ πολιτισμὸς μὲ τὴν ὑπέρβασή του, ἡ ἐξουσία μὲ τὴν ἐλευθερία, ἀλλὰ κυρίως καὶ προπαντὸς εἶναι ἕνας τόπος μυστηρίου καὶ σιωπῆς, λόγου καὶ ψαλμωδίας. Γι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται κανεὶς πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ τὸ γνωρίσῃ, ὄχι μόνον μὲ τὴν ὄραση καὶ τὴν ἀκοή, ἀλλὰ μὲ τὸ μυστήριον τῆς μυστικῆς ἐπαφῆς, μὲ τὸ ἄγγιγμα τῆς καρδιάς.

Αὐτὸ, ὅμως, προϋποθέτει διαρκῆ, ἔμπονη ὁδοιπορία μέσα ἀπὸ τὰ πανέμορφα μονοπάτια, ξεκινώντας ἀπὸ τίς Καρυές, περνώντας ἀπὸ τὰ Κοινόβια Μοναστήρια, σταματώντας ἀναπαυτικὰ στὶς Σκῆτες καὶ πετώντας στὴν ἔρημο ὡς ἀετός, ἀλλὰ καὶ ἀνεβαίνοντας κοπιωδῶς στὴν κορυφὴ τοῦ Ἄθωνα, ὅπου τῆς Μεταμόρφωσης ὁ Ναός, γιὰ νὰ δῆ τὸ πέλαγος τῆς ἀγάπης καὶ τοὺς καρπούς τῆς ἔμπνευσης, τίς φλόγες τῆς προσευχῆς.

Ὅσο κανεὶς εἶναι λαβωμένος καὶ πονεμένος καὶ βαδίζει μὲ

κουράγιο εύχρητικά, τόσο θά αισθάνεται τό λεπτό ἄρωμα τῶν λειψάνων μακαρίων ἔρημικῶν πτηνῶν καί τῆς Δεσποτικῆς καί Θεομητορικῆς προστασίας, ὅποτε θά θεραπεύεται καρδιακά καί ὑπαρξιακά. Διαφορετικά τό Ἅγιον Ὄρος, ὅπως καί ὄλα τά μεγάλα πράγματα πού ξεπερνοῦν τά ἀνθρώπινα, θά εἶναι σκάνδαλο καί μωρία. ❖

Τά πάντα ἐξαρτῶνται ἀπό τήν καρδιά, γιατί ἐκεῖ θά κατοικήσει ὁ Χριστός, ἂν Τοῦ ἀνοίξουμε τή θύρα καί στό κατοικητήριον αὐτό δέν χωροῦν ψεύδη καί ἐπικρίσεις. ❖

Κλάους Κένεθ

ΤΟ «ΣΥΓΝΩΜΗ» ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΙΚΑ Η ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΗ ΛΕΞΗ

Γιώργου Κυπριανού

Η επιπλανώμενος και εϋφραινόμενος μέσα σέ ἄσματα και μουσικές δικές μας και ξένες, βρίσκομαι ἐνίοτε ἐνώπιον πολλῶν ἐκπλήξεων. Μία ἀπό αὐτές ὑπῆρξε και ἓνα τραγούδι παλιό, ἀγγλικό, μέσα ἀπό τό ὁποῖο εἶδα και αἰσθάνθηκα πολλές ἀλήθειες. Μέσα ἀπό τούς στίχους, ὁ πληγωμένος ἀπό τήν ἀγάπη ἄνθρωπος και χωρισμένος ἀπό τό ἀγαπημένο του πρόσωπο ἀναρωτιέται συνεχῶς γιά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο θά βρεῖ ξανά τήν παρηγοριά τῆς παρουσίας του. Συνεχῶς διερωτᾶται γιά τό πῶς θά πάψει ἡ μοναξιά, πῶς θά ξανακερδίσει πίσω τήν ἀγάπη, πῶς θά ἀποτελειώσει τό βασανιστικό ζύπνημα χωρίς τή ζεστή παρουσία τοῦ ἡγαπημένου. Ἀβάσταχτη ἐμπειρία, ἡ ὁποία ὄλο και χειροτερεύει, γίνεται πιό σκληρή, κόλαση. Μέχρι πού συμπεραίνει πῶς ὁ μοναδικός δρόμος σωτηρίας και λύσης εἶναι ἡ «συγνώμη», ἡ ὁποία φαίνεται νά εἶναι ἡ πιό δύσκολη λέξη.

Τί ἄλλο εἶναι ἡ πιό πάνω ἀνθρώπινη ἐμπειρία πληγωμένης ἀγάπης ἀπό τήν ἀντανάκλαση αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς πράξης τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολόγησης. Μοῦ θύμισε εἰλικρινά και ἔκπληκτα τήν πηγῆ και ἀφετηρία κάθε μεταμέλειας και εἰλικρινοῦς μετάνοιας τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι στό Θεό. Τί ἄλλο εἶναι κάθε πράξη ἐξομολόγησης παρά ἡ διάθεση τοῦ ἀνθρώπου γιά ἐπανασύνδεσή του μέ τόν Ἠγαπημένο τοῦ Θεό; Ἡ ὑποσυνείδητη ἢ ἀκόμα καλύτερα ἐνσυνείδητη ὁμολογία ὅτι χωρίς τόν Θεό δέν ἀντέχω ἄλλο, θέλω ξανά πίσω τόν Θεό στή ζωῆ μου, ὅτι δέν ἀντέχω τήν πνευματική μου μοναξιά, τήν ἀπουσία τοῦ

Θεοῦ, τό πόσο δέν ἀντέχω νά κοιμᾶμαι καί νά ξυπνῶ γνωρίζοντας πόσο πρόδωσα τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ;

Καί αὐτά δέν εἶναι ρομαντισμοί. Εἶναι αὐτή ἡ ἴδια ἡ θεολογία καί ἡ ἀλήθεια τῆς ζωῆς μας. Ἡ βάση κάθε ἀναφορᾶς καί ἐμπειρίας τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο. Ἡ «σχέση». Καί ἡ «συγνώμη» εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀποκατάσταση τῆς «σχέσης» μας μέ τόν Θεό. Γι' αὐτό καί ὁ Θεάνθρωπος Χριστός κήρυττε πρῶτα ἀπό ὅλα τη μετάνοια. Τήν πιό μεγαλειώδη πράξη τῆς ἀγάπης. Διότι, ὅπως καί ὁ στιχουργός ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος γενικά μετανοεῖ ἐπειδή ἀγαπᾶ, καί ὄχι ἐπειδή φοβᾶται, ὄχι ἐπειδή προσδοκεῖ σέ κάτι. Μετανοῶ σημαίνει ἀγαπῶ, χωρίς τόν Θεό δέ μπορῶ νά συνεχίσω νά ζῶ.

Γιατί νά μὴν ἀναπολήσουμε τά ποικίλα «συγνώμη» τῆς ἱστορίας; Τό «συγνώμη» πού ποτέ δέν εἶπαν ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐα. Τό «συγνώμη» πού ποτέ δέν κατόρθωσε ἀπό τά πολλά φιλιὰ τοῦ πατέρα νά ἀρθρώσει ὁ ἄσωτος υἱός. Τό «συγνώμη» πού ποτέ δέν εἶπε ὁ Ἰούδας. Τό «συγνώμη» πού εἶπε ὁ Πέτρος καί ἔλαβε τά κλειδιά τοῦ «παραδείσου». Τό «συγνώμη» τοῦ ληστοῦ πάνω στό Σταυρό, μέ τό ὅποιο ὡς ἄρχοντας εἰσήλθε στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τό «συγνώμη» πού εἶπε ὁ ἐκατόνταρχος κάτω ἀπό τό Σταυρό καί ἔγινε ὁ Ἅγιος Λογγί-

νος. Τά δακρύβρεχτα «συγνώμη» τῶν ἐμπόνων ἐξομολογήσεων. Τά ἀμέτρητα ἀνείπωτα «συγνώμη»! Καί ὁ Θεός ἐνσκύπτει, καρτερεῖ, ἀνέκαθεν καί ὀλοταχῶς ἀδιαλείπτως συγχωρεῖ.

Περιμένει ὁ Θεός τό «συγνώμη» τοῦ ἀνθρώπου, τήν ἀποδοχή τῆς «σχέσης». Διότι μόνο ἐν «σχέσει» ἀληθεύουμε. Πρῶτα μέ τοὺς ἀνθρώπους καί ἔπειτα μέ τόν Θεό. Ἔτσι βιώνουμε τή μεγαλύτερη ἀνάπαυση τῆς ζωῆς μας, συναντώντας ξανά τόν Θεό ἐν ἀγάπῃ. Κι ἄς εἶναι δύσκολη, τελικά, ἡ λέξη «συγνώμη»! ❖

Μόνο οἱ πονεμένοι ἔχουν κάτι σημαντικό νά ποῦν. Πίσω ἀπό τόν κάθε ἀνθρώπινο πόνο κρύβεται ὁ Θεός. ❖

Μοναχός Μωϋσῆς Ἀγιορείτης

ΤΟ ΚΛΗΘ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ

π. Ανδρέα Αγαθοκλέους

Η πορεία τής ζωής φαίνεται ότι έχει πολλά σκαμπανεβάσματα και πολλές έκπληξεις. Οί ύπολογισμοί και οί προγραμματισμοί αποδεικνύονται άσκοποι, καθώς τά γεγονότα έρχονται διαφορετικά.

Νομίζω όμως πώς τίποτε από τά παραπάνω δέν εΐναι τόσο όδυνηρό όσο ή απογοήτευση από τούς ανθρώπους. Από αυτούς πού περίμενες ν' αγαπηθείς όπως αγάπησες, νά πάρεις όπως έδωσες, νά σταθοῦν κοντά σου όπως στάθηκες.

Κι εΐναι ό πόνος τής απογοήτευσης δυνατός και γι' αυτό πολύ θεραπευτικός! Άν άφεθείς στην απογοήτευση, διαλύθηκες «εις τά έξ ών συνετέθεις». Ό μέσα σου κόσμος συγχίζεται, ανατρέπεται, έξοντώνεται. Άν μπορέσεις νά ύπομείνεις, θά δείς τό φάρμακο του πόνου νά θεραπεύει τίς άκαταστασίες, τίς έξαρτήσεις, τά λάθη σου. Κυρίως «νά κτυπά κέντρο» τή φιλαυτία πού καλύπτεται από τήν αγάπη, τό δόσιμο, τή συμπόρευση.

Γιατί, αν αγαπās, δίνεσαι, συμπορεύεσαι. Αναμένοντας ό άλλος νά κάνει και σέ σένα τά ίδια, εΐναι σίγουρο πώς δέν αγαπās, δέν δίνεσαι, δέν συμπορεύεσαι «καθώς Έκεϊνος».

Αυτή ή προτροπή του Κυρίου Ίησού, νά αγαπούμε «καθώς μās αγάπησε», ανατρέπει τά συμβατικά, τά συμφεροντολογικά και όδηγεί στή θυσία, στό «άπαρνησάσθω έαυτόν». Τότε κατανοείς τή μικρή δική σου αγάπη και τή μεγάλη τή δική Του. Γνωρίζεις, μέσα από τόν πόνο τής απογοήτευσης, πώς ή αγάπη σου έχει όρια και πώς ή δική Του δέν έχει όρια.

Ἔτσι, τό φάρμακο τῆς ἀπογοήτευσης εἶναι ἀναγκαῖο, γιά νά βρεῖς τό δρόμο τοῦ θανάτου πού ζωογονεῖ. Ἄν ἀγαπᾷς, δίνεσαι, συμπορεύεσαι χωρίς νά περιμένεις τίποτα κι ἔχεις τό πᾶν.

Ἄν στή ζωή μας τίποτα δέν εἶναι τυχαῖο, τότε τά εὐχάριστα, ἀλλά κυρίως τά δυσάρεστα, ἔχουν τό λόγο τους. Τό ποιός εἶναι θά τό μάθουμε ἴσως σύντομα, ἴσως μετά. Σίγουρα ὁμως θά τόν γνωρίσουμε «ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς τοῦ Κυρίου παρουσίας», ὅπου θά ἀποκαλυφθοῦν ὅλα. Κυρίως θά γνωρίσουμε τήν κρυμμένη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μας πού μέ τά πολλά δῶρα Του καί τίς φανερές ἢ ἀφανεῖς εὐεργεσίες Του μᾶς ὡδηγοῦσε στήν πνευματική ἀνάπτυξη.

Ὡστόσο, γνωρίζοντας ὅτι ἡ πνευματική μας ἀνάπτυξη δέν ἐπιτυγχάνεται χωρίς ἄσκηση, πόνο καί προσπάθεια, θά καταλάβουμε ἀπό τόν νῦν αἰῶνα τή σημασία τῆς ἀπογοήτευσης πού γευτήκαμε. Ὅπως καί τή σημασία τῆς σιωπῆς καί ἀνοχῆς τοῦ Θεοῦ πού παραχώρησε νά πονέσουμε, γιά νά πᾶμε πιο πέρα, πλησιάζοντάς Τον πιο οὐσιαστικά, ζώντας ὅπως Ἐκεῖνος καί πλησιάζοντας πιο ἀληθινά τούς ἀνθρώπους ἀγαπώντας τους ὅπως εἶναι, καθώς θά τούς ἀγαποῦμε «καθώς Ἐκεῖνος μᾶς ἀγάπησε». ❖

ΔΙΔΑΧΕΣ ΑΓΙΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΟΥ ΣΑΡΩΦ

✠ **Α**χ! Ἄν ἤξερες μόνο τί χαρά, τί γλυκύτητα περιμένει τή δίκαια ψυχή στόν οὐρανό, θά ἀποφάσιζες νά ὑπομένεις μέ εὐγνωμοσύνη σέ αὐτή τήν πρόσκαιρη ζωή κάθε εἶδους λύπη, διωγμό καί συκοφαντία.

- Δέν πρέπει, χωρίς ἀνάγκη νά ἀνοίγεις στόν ἄλλον τήν καρδιά σου. Μέσα σέ χιλιάδες ἴσως βρεῖς μόνο ἓνα, πού θά μπορέσει νά κρατήσει τό μυστικό σου. Ὅταν ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δέν τό κρατᾶμε μέσα μας, πῶς μπορούμε νά ἐλπίζουμε ὅτι θά τό κρατήσουν οἱ ἄλλοι;

- Τό νά διδάσκεις τούς ἄλλους εἶναι τόσο εὐκόλο ὅσο τό νά ρίχνεις πέτρες ἀπό ἓνα καμπαναριό. Τό νά ἐφαρμόζεις ὅμως ὅσα διδάσκεις, αὐτό εἶναι σάν νά ἀνεβάζεις τίς πέτρες ἐκεῖ πάνω. Τόσο διαφέρει ἡ διδασκαλία ἀπό τήν ἐφαρμογή

- Ὅταν φτάσει ὁ ἄνθρωπος στήν ἡλικία τῶν τριάντα πέντε ἐτῶν, δηλαδή στό ἥμισυ περίπου τῆς ἐπιγείου ζωῆς, χρειάζεται μεγάλος ἀγώνας γιά νά κρατηθεῖ στό σωστό δρόμο. Πολλοί στήν ἡλικία αὐτή ξεφεύγουν καί ἐπιστρέφουν στίς ἁμαρτωλές ἐπιθυμίες τους. Πολλοί συγκέντρωσαν πολλά στή νεότητά τους, μαρτυρεῖ ὁ Μέγας Βασίλειος. Στό μέσον ὅμως τῆς ζωῆς τους δέν ὑπέμειναν τήν τρικυμία πού ξεσήκωσαν ἐναντίον τους τά πνεύματα τῆς πονηρίας, καί τά ἔχασαν ὅλα. ❖

Η ΖΩΗ, Η ΩΡΑΙΑ ΚΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

Θεοδόση Νικολάου

ότε καθώς περνούσε ο καιρός
Συνέβη κοιτάζοντας τή μεγάλη λιτανεία νά πορεύεται
Κάτι παράδοξο.
Ήταν σάν νά έβλεπα άπέναντί μου σέ καθρέπτη
Τό είδωλό μου.
Τόν ίδιο τόν έαυτό μου
Νά παίρνει τή μορφή όλων αυτών
πού άνεβαΐναν καί κατεβαΐναν τίς σκάλες.
Ή κτίση έλαμψε
Σάν τό άστρο πού βγαΐνει δροσερό άπό τή θάλασσα
Ό τρόμος καί ή φρίκη παραμέρισαν
Καί περνά μέ τά λευκά της ιμάτια
Όλη φώς
Όλη μουσική
Ή ζωή, ή ώραία κι άγαπημένη. ❖

Άπό «Τό Σπίτι», 2002

